

УДК 331.656.2(477)

**ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ НА РОЗВИТОК
ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

**INFLUENCE OF THE INFORMATION COMPONENT ON THE
DEVELOPMENT OF RAILWAY TRANSPORT ENTERPRISES**

V.V. Masan

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

V.V. Masan

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

На діяльність підприємств залізничного транспорту має значний вплив організація взаємодії між різними виробничими підрозділами галузі та клієнтами.

У забезпеченні безперервності перевізного процесу, із врахуванням мінімізації витрат, значну роль відіграє управління перевізним процесом на базі автоматизованих систем керування з використанням центрів загального користування, в основу яких покладено формування баз даних із врахуванням інформації, котра надходить від транспортних вузлів, рухомого складу, клієнтів про обсяги, характер та динаміку вантажо- і пасажиропотоків [1]. Тобто відбувається створення єдиного інформаційного простору, що дозволяє тісно взаємодіяти всім складовим підсистемам та елементам перевізного процесу та оперативно адаптуватись підприємствам залізничного транспорту до змін зовнішнього середовища.

Оскільки на даний час перевізний процес не залежить лише від злагодженої роботи підприємств залізничного транспорту, а й від інших транспортних підприємств, то при збиранні й обробці всієї необхідної інформації потрібно враховувати [2]:

- необхідність уніфікації технічних засобів та форм отримання первинної документації;
- формування єдиних методологічних вказівок щодо обробки баз даних;
- максималізацію у схожості організаційних управлінських структурах;
- потребу у систематизованому збиранні, підготовці та збереженні інформаційних даних.

Ще однією проблемою у системі інформаційного забезпечення перевізного процесу є, на жаль, недостатнє техніко-технологічне оснащення транспортних вузлів. Це призводить до того, що система

управління в деяких випадках не в змозі працювати в темпі, котрий формує масштабність та інтенсивність транспортної роботи [3].

Удосконалення роботи підприємств залізничного транспорту призводить до збільшення обсягів даних, які необхідно опрацювати, і підвищує вимоги до її якості. Це призводить до необхідності постійного удосконалення методик та алгоритмів транспортного обслуговування. Адже від рішення інформаційної проблеми залежить не лише успішне використання інформаційних технологій, а й результати експлуатаційної роботи підприємств сфери [4].

Складання алгоритмів та програм вирішення транспортних задач та побудова математичної моделі транспортного вузла дозволить значно підвищити продуктивність праці, знизити собівартість та збільшити швидкість транспортування [5]. Адже наявність автоматизованих систем управління, контролю та передачі даних дозволяє розробляти оптимальні оперативні плани транспортного обслуговування за рахунок оптимізації вантажо- і пасажиропотоків, виробу раціональних маршрутів в мережі, раціонального перевантаження, тощо.

[1] Каличева Н.Є. Вплив інформаційних технологій на ефективність функціонування вітчизняної транспортно-логістичної системи в сучасних умовах. *Актуальні проблеми та напрями розвитку потенціалу соціально-економічних систем в умовах конкуренції*: монографія/ за аг.ред. д.е.н., проф. Л.Л. Калініченко. Х.: ФОП Панов А.М. Видав. ТОВ «В справі», 2017 С. 201-210.

[2] Обруч Г. В. Формування концепції забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах їх цифрової трансформації. *Бізнес Інформ*. 2020. №3. С. 119–127.

[3] Каличева Н. Є., Політаєв Д. Б., Торопова Д. Д. Формування конкурентного середовища як фактор забезпечення сталого розвитку залізничного транспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. № 66. С. 22-28.

[4] Каличева Н. Є. *Роль інформаційних технологій у розвитку підприємств транспорту*. Проблеми міжнародних транспортних коридорів та корпоративної логістики: *тези доповідей за матеріалами X науково-практичної конференції (5-7 червня 2014 р.)*. Харків: УкрДАЗТ. 2014. № 46. С. 100–101.

[5] Дикань В. Л. Індустріально-інноваційні центри як основа технологічного розвитку українських залізниць. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2017. № 58. С. 7–9.